Starosna mirovina hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

(Inicijativa za hitnu izmjenu i poboljšanje provedbe ZHBDR)

Sadržaj:

1. Uvod u poboljšanje reforme mirovinskog osiguranja za hrvatske branitelje
2. Informativni izračun starosne mirovine za hrvatskog branitelja
3. Simulacija izračuna starosne mirovine prema ZOMO
4. Simulacija izračuna starosne mirovine prema ZHBDR
5. Dodatak na starosnu mirovinu od 27 % svima prema ZOMO, osim hrvatskim braniteljima prema ZHBDR
6. Usporedba izračuna mirovine (prema ZOMO u odnosu prema ZHBDR sada i novo)
7. Rad umirovljenika
8. Dodatak od 0,34 % mjesečno svima prema ZOMO, osim hrvatskim braniteljima prema ZHBDR
9. Preporuke za poboljšanje odredbi ZHBDR

-

1. UVOD U POBOLJŠANJE REFORME MIROVINSKOG OSIGURANJA ZA HRVATSKE BRANITELJE

Nakon što sam proučio i analizirao mirovinsku reformu, a posebno pravnu regulativu u svezi prava iz mirovinskog osiguranja koja se odnose na starosnu mirovinu propisana u ZHBDR, te pribavio informacije u HZMO i Ministarstvu rada i mirovinskog sustava (u daljnjem tekstu MRMS) o provedbi ZHBDR utvrdio sam da postojeće stanje u svezi ostvarivanja prava na starosnu mirovinu ima loše posljedice za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, odnosno utvrdio sam određene manjkavosti i nedostatke u ZHBDR, pa zbog toga preporučam provesti potrebno poboljšanje pojedinih odredbi koje imaju nedostatke, a i nepovoljnije su od odredbi propisanih ZOMO-om, pa bi poboljšanje trebalo provesti na način da se poduzmu aktivnosti u cilju izmjena ZHBDR sa preporučenim poboljšanjem.

Poboljšanje mirovinske reforme starosne mirovine za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata nužno je provesti:

- - zbog nepravde i poniženja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata počinjene hrvatskim braniteljima koji su sudjelovali oko 4 godine u borbenom sektoru za obranu suvereniteta Republike Hrvatske, provedbom čl. 27. ZHBDR
- zbog pravednosti tj. izjednačavanja prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata sa ostalim korisnicima starosne mirovine koji nisu hrvatski branitelji i koji odlaze u starosnu mirovinu prema ZOMO,
- zbog prilagodbe dinamici promjena na tržištu rada, pa dopustimo i propišimo hrvatskim braniteljima i ostalim korisnicima starosne mirovine da rade puno radno vrijeme bez obustave stečene i zaslužene starosne mirovine i gospodarskim prilikama (U Republici Hrvatskoj postoje ogromne potrebe za radnom snagom i za rastom gospodarstva, zbog čega uvozimo radnu snagu kako nam proizvodne i uslužne turističke djelatnosti ne bi stajale, a naši hrvatski branitelji leže zbog krutih nelogičnih zakonskih prepreka za rad puno radno vrijeme jer bi izgubili pravo na mirovinu) i
- zbog demografskih trendova (Odlaze nam mlade hrvatske obitelji u zemlje EU. Odlaze nam i umirovljenici hrvatski branitelji na rad u druge zemlje EU i tamo rade „na crno“ jer ako su u radnom osnosu gube pravo na mirovinu i onda im se ne isplati raditi. Zar Hrvatskoj nisu potrebne stotine tisuća EUR-a koje hrvatski branitelji i ostali državljani mogu zaraditi u EU i dostavljati u Hrvatsku svojoj obitelji u Hrvatskoj kako bi joj poboljšali životni standard i kako bi investirati u razvoj Hrvatske. Hrvatska treba Hrvate, koji napuštaju hrvatsku, a Hrvatska umjesto Hrvate zapošljava na desetke tisuća stranih radnika. Da ne rade hrvatski branitelji, a da rade stranci u Hrvatskoj, to nema niti ekonomskog niti socijalnog, niti demografskog opravdanja, vć je to u suprotnosti sa strateškim razvojom Hrvatske.).

Cjelovitu mirovinsku reformu nužno je provesti u korist hrvatskog gospodarstva i hrvatskih građana, a ne korist inozemne radne snage i ne na štetu hrvatskih građana, a posebno ne na štetu hrvatskih branitelja, već dapače reformu provesti u korist hrvatskih branitelja u Hrvatskoj kao najosjetljivije socijalne skupine, koji su obranili suverenitet Republike Hrvatske i koji su udarili temelj državi Hrvatskoj.

Analiza sustava mirovinskih prava (Uvjeti i način ostvarivanja prava, obračun mirovina i sl) pokazala je određene nedostatke postojećih zakonodavnih rješenja, posebice u odnosu na specifične potrebe braniteljske populacije. Postojeće zakonodavno rješenje u ostvarivanju mirovinskih prava, a ovdje je naglasak na starosnu mirovinu, stavlja hrvatske branitelje iz

Domovinskog rata u neravnopravan položaj s ostalom populacijom koja odlazi u mirovinu sukladno općim propisima. Hrvatski branitelji su suočeni sa nizom problema prilikom ostvarivanja svojih mirovinskih prava u primjeni pojedinih zakonskih rješenja, a **problemi su u svezi slijedećih područja:**

- **dobivanje potvrda** o vremenu sudjelovanja u borbenom sektoru u Domovinskom ratu (Nadležna državna i javna tijela Republike Hrvatske ne dostavljaju potvrde na zahtjev hrvatskih branitelja, niti na zahtjev odvjetnika),

- **informativnomi izračun mirovine** za hrvatske branitelje (HZMO ne radi informativni izračun za hrvatske branitelje, a za sve ostale buduće korisnike starosne mirovine rade informativni izračun; a na pisani zahtjev hrvatskih branitelja ne dostavljaju informativni izračun mirovine, niti formulu za izračun kako bi hrvatski branitelji mogli sami informativno izračunati mirovinu),

- **davanju pravnih savjeta u HZMO** (U većini slučajeva javni službenici koji su ovlašteni i dužni dati savjete ne žele dati pismeni pravni savjet na zahtjev hrvatskog branitelja, niti nakon nekoliko upućenih molbi i zahtjeva),

- **nije dopušten rad puno radno vrijeme hrvatskim braniteljima**, a što se negativno odražava na kvalitetu života, dok istovremeno uvozimo potrebnu radnu snagu,

- **prilikom traženja savjeta za hrvatske branitelje** praksa je pokazala da državni službenici i javni službenici ne poštivaju zakonske odredbe o pravu na dobivanje informacija sukladno propisanim odredbama Zakona o upravnom postupku i Zakona o informiranju u kojem je obveza dostave pisane informacije na zahtjev građana u vremeno do 30 dana,

- **hrvatski branitelji nemaju pravo na dodatak od 0,34 % svaki mjesec rada** nakon ostvarenog prava na starosnu mirovinu jer to nije propisano ZHBDR, a svi ostali prema ZOMO to pravo imaju jer je to za njih propisano.

- **sva navedena prava u čl 27. ZHBDR gube smisao za hrvatske branitelje** jer postoje nedostaci i problemi čiji ishod/rezultat je *manja starosna mirovina hrvatskog branitelja* koja je manja i do 27 % od korisnika mirovine prema ZOMO, a što negativno utječe na životni standard hrvatskih branitelja. A svrha i smisao posebnog propisa je povoljnije rješenje, a ne nepovoljnije. Smisao i svrha ZHBDR, s posebnim osvrtom na čl. 27. i neke druge odredbe treba biti povoljnije rješenje, a ne daleko nepovoljnije.

2. INFORMATIVNI IZRAČUN MIROVINE ZA HRVATSKOG BRANITELJA

Kolika će biti starosna mirovina hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata po Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (u daljnjem tekst ZHBDR) nitko u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje ne želi unaprijed izračunati, niti želi dati formulu za izračun starosne mirovine za hrvatskog branitelja, niti je informativni izračun starosne mirovine za hrvatske branitelje koji idu u mirovinu po ZHBDR predviđen u informatičkom sustavu HZMO kao što je to predviđeno za ostale korisnike mirovina u Hrvatskoj, niti je u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu HZMO) propisan kao obvezan izračun za hrvatske branitelje, kao što je to predviđeno i propisano za ostale korisnike mirovine u Hrvatskoj. Dakle, hrvatski branitelj nema nikakve šanse da sazna kolika će mu biti starosna mirovina po ZHBDR prije nego raskine radni odnos i dobije rješenje o raskidu radnog odnosa, tj. nije moguće saznati kolika će biti mirovina prije dobivanja Rješenja o iznosu mirovine, a pitanje je na što se može žaliti ako nije u mogućnosti saznati niti dobiti formulu za izračun mirovine, jer prema izjavi službenika HZMO službenici u HZMO nisu za to ovlašteni i to je po njihovoj izjavi službena tajna. Tek kada stranka dobije rješenje o iznosu mirovine vidjet će da joj je starosna mirovina obračunata po ZPHB manja nego starosna mirovina po ZOMO. Pa, ljudi je li to moguće?

Prije umirovljenja može se zatražiti informativni izračun mirovine, besplatno online ili predajom zahtjeva područnom uredu HZMO ili preko poštanskih ureda, ali sa poštanskim uredima ćete imati problema jer ih većina nije u mogućnosti preuzeti zahtjev jer nisu obučeni za taj posao. Na web stranici HZMO koja se odnosi na informativni izračun mirovina nema informacije da je zahtjev za izračun moguće dostaviti u svim poštanskim uredima u Hrvatskoj.

Oni koji zatraže informativni izračun mirovina i plate 70,00 kuna dobiju izračun samo po ZOMO, a za policijske službenike, vojnike i obavještajce dobije se izračun po zahtjevu naknadno, a za hrvatske branitelje Domovinskog rata nećete dobiti informativni izračun nikako jer to nisu informatički predvidjeli u HZMO, a vjerojatno nisu predvidjeli jer bi nakon raskida radnog odnosa, a prije odlaska u mirovinu hrvatski branitelji vidjeli da im je mirovina

manja skoro 27 % od korisnika koji su tražili izračun po ZOMO, a na posao se ne bi mogli vratiti jer su raskinuli radni odnos.

Za informativni izračun mirovine u nastavku teksta koristit ćemo se slučajnim primjerom 65 - godišnjaka s 41 godinom staža. Njegova starosna mirovina je 3.299,46 kuna i to s uračunatim dodatkom od 27 %. Apsolutni iznos dodatka po Zakonu o dodatku na starosne mirovine utvrđene po općem Zakonu o mirovinskom osiguranju a u ovom primjeru iznosi 701,38 kunu.

3.SIMULACIJA IZRAČUNA STAROSNE MIROVINE PREMA ZOMO

Prema **Zakonu o mirovinskom osiguranju (ZOMO)**, a kako bi bilo jasnije primjenit ćemo formulu za izračun starosne mirovine do koje se teško dođe u HZMO, a zašto nije to transparentno nije mi jasno.

OSOBNI BODOVI (OB) = prosječni vrijednosni bod (PVB) x mirovinski staž (MS) x polazni faktor (PF)

SVOTA (IZNOS) MIROVINE = osobni bodovi (OB) x mirovinski faktor (MF) x aktualna vrijednost mirovine (AVB)

UKUPAN IZNOS MIROVINE = SVOTA MIROVINE X DODATAK OD 27 %

Naime, riječ je o umirovljeniku koji u starosnu mirovinu ide s čak 41 godinom radnog staža i 65 godina starosti. Riječ je o iznosu mirovine od 3.299,46 kuna, i to s uračunatim dodatkom od 27 %, bez kojeg bi iznos bio gotovo 701,38 kuna manji, odnosno bio bi iznos mirovine 2.598,08 kuna.

Simulirani parametri za izračun osobnih bodova prema formuli za izračun starosnih mirovina su:

1. Prosječni vrijednosni bodovi (PVB) ostvareni prema plaćama iznose 0,9542
2. Mirovinski staž (MS) za izračun mirovine iskazan u decimalnom broju je 41,5059
3. Polazni faktor (MF) je 1,00
4. Aktualna vrijednost mirovine (AVM) = 65,60 kuna

5. Dodatak od 27 % po Zakonu o dodatku na iznos starosne mirovine (osim za hrvatske branitelje, policijske službenike i sl. kojima se starosna mirovina izračunava po posebnom propisu)

   Prema formuli za izračun starosne mirovine je:

OSOBNI BODOVI (OB)= 0,9542 (PVB) x 41,5059 (MS) x 1.00 (PF) = 39,6049

IZNOS MIROVINE = Osobni bodovi (OB) x mirovinski faktor (MF) je 1,00 za starosnu mirovinu x aktualna vrijednost mirovine na dan priznanja prava (AVM). Iznos mirovine = 39,6049 x 1,00 x 65,60 = 2.598.08 kuna.

UKUPAN IZNOS MIROVINE = Iznos mirovine x dodatak od 27 % = 2.598,08 kuna x 1,27 = 3.299,46 kuna.

Aktualna vrijednost mirovine od 1. srpnja 2018. iznosi 65,60 kn, a trebala je biti objavljena 1. siječnja 2019. nova aktualna vrijednost boda, ali nije objavljena do 12. ožujka 2019.

Mirovina bez dodatka od 27 % u ovom slučaju je 2.598,08 kuna (koristit ćemo je i za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, pa ćemo, radi usporedbe, dodati dodatke za hrvatske branitelje)

Izračunata svota mirovine povećava se za dodatak od 27 % određen prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, koji se u skladu s čl. 79. st. 2. Uračunava u svotu mirovine. Dakle, ukupan iznos mirovine s dodatkom od 27 % je 3.299,46 kuna. Razlika između starosne mirovine bez dodatka i sa dodatkom je 701,38 kuna . D*odatak na mirovinu po ZOMO je 701,38 kuna* .

4. SIMULACIJA IZRAČUNA STAROSNE MIROVINE PREMA ZHBDR

Prema **Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (ZHBDR),** kao posebnom zakonu**,** *pravo na starosnu mirovinu* odnosno stjecanje prava na starosnu mirovinu propisano je *za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata*.

Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ima pravo na starosnu mirovinu pod uvjetom i na način propisan Zakonom o mirovinskom osiguranju, ako ZOHBDR pojedino pitanje nije uredio drugačije (sukladno Odluci Ustavnog suda RH).

ZOHBDR propisuje uvjete sniženja dobne granice hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata, pripadniku borbenog sektora na način da se dobna granica za stjecanje prava na starosnu mirovinu propisanu Zakonom o mirovinskom osiguranju snižava

-za 4 mjeseca, ako je u obrani suvereniteta RH u borbenom sektoru sudjelovao od 100 dana do pet mjeseci

- za po 1 mjesec za svaki mjesec sudjelovanja u obrani suvereniteta RH u borbenom sektoru, ako je u obrani suvereniteta RH u borbenom sektoru sudjelovao više od pet mjeseci.

Prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju, hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata, pripadniku borbenog sektora, koji temeljem navršenog mirovinskog staža ostvari pravo na starosnu mirovinu, OSOBNI BOD povećava (dodatak) se ovisno o vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta RH u borbenom sektoru, pa evo nekoliko primjera za sudjelovanje u borbenom sektoru od 30 dana do 1441 i više dana:

1) do 30 dana = 0,5 %
2) od 31 do 60 dana = 1 %
3) od 331 do 360 dana ili 1 godina dana = 10 %
4) 1320 dana ili preko 3,5 godine = 26 %
5) 1442 dana i više = 30 %

Radi usporedbe starosne mirovine izračunate po ZOMO i ZHBDR koristit ćemo iste parametre, koji su korišteni za izračun starosne mirovine prema ZOMO, osim dodatka

(povećanja) na iznos mirovine izračunate po ZOMO. Dakle, i ZOMO i ZHBDR imaju isi izračun starosne mirovine, ali je samo različit dodatak (povećanje).

Parametri za izračun starosne mirovine :

1. Radni staž je 41 godina
2. Starost (životna dob) je 65 godina
3. Prosječni vrijednosni bodovi prema plaćama iznose 0,9542
4. Mirovinski staž za izračun mirovine iskazan u decimalnom broju je 41,5059
5. Polazni faktor je 1,00
6. Aktualna vrijednost boda je 65,60
7. Dodatak (povećanje) prema ZHBDR za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata je od 0,5 % do 30 % , ovisno o danima sudjelovanja u borbenom sektoru:

   7.1) za 30 dana (1 mjesec) = 0,5 %

   7.2.) za 360 dana (1 godina) = 10 %

   7.3.) za 1320 dana (3godine, 7 mjeseci i 15 dana) = 26 %

   7.4.) za preko 3,5 godine tj. za 1321 – 1440 dana = 28 %, a za preko 1441 dan i više = 30 %

4. 1.) **SADA** IZRAČUN STAROSNE MIROVINE PO ZHBDR — MANJA MIROVINA

Ako bi se mirovina izračunavala prema ZHBDR kako je propisano člankom 27. onda bi izračun starosne mirovine za hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bio slijedeći:

7.1) za 30 dana (1 mjesec) = 0,5 %

IZNOS MIROVINE = 2.598.08 kuna (Iznos mirovine bez dodatka) x 0,5 % (Dodatak za sudjelovanje u borbenom sektoru do 30 dana) ili 1,005 = 2.611,07 kuna.

Iznos mirovine ostalih korisnika starosne mirovine po ZOMO je 3.299,46 kuna. Dakle, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata po ZHBDR do 30 dana borbenog sektora sa dodatkom od 0,5 % imali bi manji iznos mirovine od ostalih korisnika starosne mirovine prema ZOMO za iznos od 688,39 kuna.

7.2.) za 360 dana (1 godina) = 10 %

IZNOS MIROVINE = 2.598,08 kuna x 1,10 = 2.857,89 kuna

Iznos mirovine ostalih korisnika starosne mirovine po ZOMO je 3.299,46 kuna.

Razlika mirovine je 441,57 kuna, odnosno starosna mirovina za hrvatskog branitelja je manja za 441,57 kuna od starosne mirovine ostalih korisnika starosne mirovine po ZOMO, iako je sudjelovao u borbenom sektoru 360 dana (1 godina).

7.3.) za 1320 dana (3godine, 7 mjeseci i 15 dana) = 26 %

IZNOS MIROVINE = 2598,08 kuna x 1,26 = 3.273,58 kuna

Iznos mirovine ostalih korisnika starosne mirovine po ZOMO je 3.299,46 kuna.

Razlika mirovine je 25.88 kuna, odnosno *starosna mirovina za hrvatskog* branitelja je manja za 25,88 kuna od starosne mirovine po ZOMO, iako je sudjelovao 1320 dana (3 godine, 7 mjeseci i 15 dana) u borbenom sektoru.

7.4.) za preko 3,5 godine tj. za 1321 – 1440 dana = 28 %

IZNOS MIROVINE = 2.598,08 kuna x 1,28 = 3.325,54 kuna

Razlika mirovine je kune 26,08 kuna odnosno starosna mirovina za hrvatskog branitelja je veća za 26,08 kuna od starosne mirovine po ZOMO, iako je sudjelovao od 1321 dan do 1441 dan u borbenom sektoru.

7.5.) za preko 1441 dan i više = 30 %

IZNOS MIROVINE = 2.598,08 kuna x 1,30 = 3.377,50 kuna

Razlika mirovine je 78,04 kune, odnosno starosna mirovina za hrvatskog branitelja je veća za 78,04 kune od starosne mirovine po ZOMO, iako je sudjelovao preko 1441 dan dan u borbenom sektoru.

Analizom članka 27. ZHBDR utvrđeno je što je razvidno iz prethodnog izračuna mirovina da je starosna mirovina hrvatskih branitelja po ZHBDR u većini slučajeva manja od starosne mirovine korisnika starosne mirovine utvrđene po ZOMO.

Prema navedenom primjeru za 30 dana sudjelovanja u borbenom sektoru mirovina je manja za 688,39 kn, za 360 dana = 1 godina) manja je za 441,57 kn, za 3g, 7 mj i 15 dana manja je 25,88 kn. Sramotno, ali istinito.

Tek za više od 3,5 (oko 4 godine) godine sudjelovanja u borbenom sektoru hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ima veću starosnu mirovinu od ostalih korisnika starosne mirovine po ZOMO za 26,09 kn, za više od 4 godine ima veću za 78,04 kn.

4.2.) NOVO IZRAČUN STAROSNE MIROVINE PO PREDLOŽENOJ PROMJENI - VEĆA MIROVINA

Vjerujem da su predlagatelj ZHBDR (Vlada RH) i Zakonodavac (Hrvatski Sabor kao donositelj ZHBDR) mislili da hrvatski branitelji iz Domovinskog rata trebaju imati po ZHBDR veću starosnu mirovinu od ostalih korisnika starosne mirovine, a ne da imaju manju. Ovaj postojeći članak imao bi smisla da je prema njemu bolja starosna mirovina hrvatskim braniteljima, a ne lošija. Pa, nije valjda Zakonodavac donoseći ovaj ZHBDR namjeravao kazniti hrvatske branitelje što su bili u borbenom sektoru za obranu suvereniteta Rebublike Hrvatske.

Predlažem sljedeće *varijante poboljšanja odredbe ZHBDR koja regulira određivanje starosnih mirovina hrvatskih branitelja* , a odnosi se na članak 27. ZHBDR:

1. Varijanta- najjednostavnija sa poboljšanjem mirovina

Prema sadašnjem članku 27. propisano je :

Članak 27.

(1) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata, pripadniku borbenog sektora, koji na temelju navršenoga mirovinskog staža ostvari pravo na starosnu mirovinu, starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, prijevremenu starosnu mirovinu ili prijevremenu starosnu mirovinu zbog stečaja poslodavca prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju, osobni bod povećava se ovisno o vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru, i to:

hrvatskom branitelju	do 30 dana	0,5%
hrvatskom branitelju	od 31 do 60 dana	1%
hrvatskom branitelju	od 61 do 90 dana	1,5%
hrvatskom branitelju	od 91 do 120 dana	2%
hrvatskom branitelju	od 121 do 150 dana	3%
hrvatskom branitelju	od 151 do 180 dana	4%
hrvatskom branitelju	od 181 do 210 dana	5%
hrvatskom branitelju	od 211 do 240 dana	6%
hrvatskom branitelju	od 241 do 270 dana	7%

hrvatskom branitelju	od 271 do 300 dana	8%
hrvatskom branitelju	od 301 do 330 dana	9%
hrvatskom branitelju	od 331 do 360 dana	10%
hrvatskom branitelju	od 361 do 480 dana	12%
hrvatskom branitelju	od 481 do 600 dana	14%
hrvatskom branitelju	od 601 do 720 dana	16%
hrvatskom branitelju	od 721 do 840 dana	18%
hrvatskom branitelju	od 841 do 960 dana	20%
hrvatskom branitelju	od 961 do 1080 dana	22%
hrvatskom branitelju	od 1081 do 1200 dana	24%
hrvatskom branitelju	od 1201 do 1320 dana	26%
hrvatskom branitelju	od 1321 do 1440 dana	28%
hrvatskom	od 1441 i više dana	30%

branitelju		
hrvatskom branitelju	dragovoljcu – ovisno o broju dana sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske	na postotak predviđen za određeni broj dana dodaje se 10%

NOVO!

Prema ovoj prvoj varijanti preporučam poboljšanje članka 27., i to ovu 1. varijantu jer je ova varijanta najjednostavnija i zbog toga jer se predloženim rješenjem ne dira u izmjenu ZOMO, već se mijenja sam postojeći članak 27. stavak 1. na način da se svota mirovine utvrđena prema ZOMO poveća za 27 % radi pravnog ujednačavanja sa ostalim korisnicima mirovina (Time bi bila ostvarena ustavna odrednica o Republici Hrvatskoj kao pravnoj i socijalnoj državi.) kada bi korisnik mirovine koristio izračun mirovine prema ZOMO, a zatim zamjeniti postojeću tabelu za novi sadržaj tj. za dane provedene u borbenom sektoru u obrani suvereniteta Republike Hrvatske koji se množe sa 1,00 kn po danu sudjelovanja u borbenom sektoru, pa *NOVI predloženi tekst članka 27. glasi*:

„Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata, pripadniku borbenog sektora, koji na temelju navršenoga mirovinskog staža ostvari pravo na starosnu mirovinu, starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, prijevremenu starosnu mirovinu ili prijevremenu starosnu mirovinu zbog stečaja poslodavca prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju, svota mirovine (Osobni bodovi x mirovinski faktor x aktualna vrijednost mirovine) **uz dodatak na tako utvrđenu mirovinu od 27 %** (Dakle, isti dodatak koji je propisan Zakonom o dodatku na mirovine ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, a koji se odnosi na sve korisnike starosne mirovine prema ZOMO radi ujednačavanja početnog stanja na koji će se uračunavati dodaci prema ZHBDR) **povećava se ovisno o vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru i to na način da se ovako utvrđena svota mirovine pomnoži sa 1,00 kn po danu za dane sudjelovanja u borbenom sektoru u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.“**

2. varijanta

Ova varijanta preporučenog poboljšanja je *složenija* jer zahtjeva izmjene ZHBDR, ZOMO i ZDD.

Ako bi se mirovina izračunavala prema ZHBDR, kako je propisano člankom 27., preporučam poboljšanje navedenog propisanog članka, pa bi preporučenim poboljšanjem istog osnovica za dodatak hrvatskim braniteljima bila izračunati iznos starosne mirovine u koji je po formuli za izračun uključen dodatak 27 % kojim je utvrđen ukupan iznos starosne mirovine po ZOMO, a onda bi izračun starosne mirovine za hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bio da se na tako utvrđeni iznos mirovine (NE NA OSNOVNE BODOVE kao što je to sada propisan) dodaju sljedeći dodaci (povećanja) prema članku 27. ZHBDR i mijenjati članak 1. Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju kako bi se ovaj Zakon odnosio i na ZHBDR, kao i članak 3. istog Zakona kojim bi pravo na dodatak imali hrvatski branitelji prema ZHBDR, te istovremeno dopuniti članak 79. stavak (2) da se kod o*dređivanja mirovine u članku 79. doda u stavku (2) . koji bi glasio:*

„(2) U svotu mirovine određenu prema stavku 1. ovoga članka uračunava se dodatak na mirovinu određen na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, kao dodatak prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.“

POSTOJEĆI ČLANAK 79. ZOMO GLASI :

„Članak 79.

(1) Svota mirovine računa se tako da se osobni bodovi pomnože s mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine iz članka 88. ovoga Zakona.

(2) U svotu mirovine određenu prema stavku 1. ovoga članka uračunava se dodatak na mirovinu određen na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.“

PREDLOŽENI IZMJENJENI ČLANAK 79. ZOMO BI GLASIO:

„Članak 79.

(1)Svota mirovine računa se tako da se osobni bodovi pomnože s mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine iz članka 88. ovoga Zakona.

(2)U svotu mirovine određenu prema stavku 1. ovoga članka uračunava se dodatak na mirovinu određen na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, kao dodatak prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz domovinskog rata i članova njihovih obitelji.“

ili

da poboljšanje bude izmjenom članka 27. ZHBDR na način da početni dodatak (povećanje) bude 27 % koji imaju svi korisnici starosnih mirovina prema ZOMO. U odnosu na prethodno povećanje propisano ZHBDR od 0,5 % do 30 % NOVO POVEĆANJE bi odgovaralo najniže 27,5 % (Svi korisnici starosnih mirovina imaju dodatak 27 %), pa do 57 % (što odgovara maksimalno 30 % više od ostalih korisnika starosne mirovine), kako se ne bi mijenjao niti jedan zakon, osim članka 27. ZHBDR, pa bi najmanje povećanje bilo 27,5 % (=0,5% po ZHBDR), a najviše 57 % (=30 % po ZHBDR), ovisno o danima sudjelovanja u borbenom sektoru.

Izračun starosne mirovine prema predloženom poboljšanju bio bi na sljedeći način u kojem bi se osnovica za povećanje koristila izračunata starosna mirovina po ZOMO, a koja sa povećanjem od 27 %, koje imaju svi korisnici starosne mirovine prema ZOMO iznosi 3.299,46 kuna.

Bez povećanja od 27 % , starosna mirovina prema ZOMO iznosi 2.598,08 koje se sada koristi kao osnovica za dodatke hrvatskim braniteljima. *Prema sadašnjem obračunu starosna mirovina hrvatskih branitelja manja je prema ZHBDR od starosne mirovine korisnika starosne mirovine po ZOMO, a to nije moralno, niti dostojanstveno, niti ustavno pravično jer u ovom postojećem propisanom članku utvrđena mirovina nije povoljnija nego mnogo nepovoljnija*, a prema posebnim propisima bi trebala biti povoljnija, dok je status hrvatskih branitelja prema postojećem ZHBDR materijalno lošiji i bila bi lošija socijalna i materijalna sigurnost korisnika starosne mirovine hrvatskih branitelja, obzirom da nisu otklonjene razlike

nastale zbog obračunskog razdoblja za izračun mirovine jer se u izračun mirovine koristi cijeli radni vijek hrvatskog branitelja kao i za sve korisnike prema ZOMO.

7.1) za 30 dana (1 mjesec) = 0,5 %

IZNOS MIROVINE = 3.299,46 kuna (iznos mirovine bez dodatka) x 0,5 % (dodatak za sudjelovanje u borbenom sektoru do 30 dana) ili 1,005 = 3315,95 kuna.

Iznos mirovine ostalih korisnika starosne mirovine po ZOMO je 3.299,46 kuna. Dakle, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata po ZHBDR do 30 dana borbenog sektora sa dodatkom od 0,5 % imali veći iznos mirovine od ostalih korisnika starosne mirovine prema ZOMO za 16,47 kuna.

7.2.) za 360 dana (1 godina) = 10 %

IZNOS MIROVINE = 3.299,46 kuna (iznos mirovine bez dodatka) x 1,10 (10 % dodatak za sudjelovanje u borbenom sektoru 360 dana) ili 1,10 = 3.629,41 kuna.

Iznos mirovine ostalih korisnika starosne mirovine po ZOMO je 3.299,46 kuna. Dakle, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata po ZHBDR za 360 dana borbenog sektora s dodatkom od 1,10 % imali bi veći iznos mirovine od ostalih korisnika starosne mirovine prema ZOMO za 329,95 kuna.

7.3.) za 1320 dana (3godine, 7 mjeseci i 15 dana) = 26 %

IZNOS MIROVINE = 3.299,46 kuna (iznos mirovine bez dodatka) x 1,26 (26 % dodatak za sudjelovanje u borbenom sektoru 1320 dana) ili 1,26 = 4.157,32 kuna.

Iznos mirovine ostalih korisnika starosne mirovine po ZOMO je 3.299,46 kuna. Dakle, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata po ZHBDR do 1320 dana borbenog sektora s dodatkom od 1,26 % imali veći iznos mirovine od ostalih korisnika starosne mirovine prema ZOMO za 857,86 kuna.

7.4.) za preko 3,5 godine tj. za 1321 – 1440 dana = 28 %,

IZNOS MIROVINE = 3.299,46 kuna (iznos mirovine bez dodatka) x 1,28 (28 % dodatak za sudjelovanje u borbenom sektoru za 1321 - 1440 dana) ili 1,28 = 4.223,31 kuna.

Iznos mirovine ostalih korisnika starosne mirovine po ZOMO je 3.299,46 kuna. Dakle, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata po ZHBDR od 1321 do 1440 dana borbenog sektora s dodatkom od 1,28 % imali bi veći iznos mirovine od ostalih korisnika starosne mirovine prema ZOMO za 923,85 kuna.

7.5) za preko 1441 dan i više = 30 %

IZNOS MIROVINE = 3.299,46 kuna (iznos mirovine bez dodatka) x 1,30 (30 % dodatak za sudjelovanje u borbenom sektoru preko 1441 dan) ili 1,30 = 4.289,30 kuna.

Iznos mirovine ostalih korisnika starosne mirovine po ZOMO je 3.299,46 kuna. Dakle, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata po ZHBDR preko 1441 dan borbenog sektora s dodatkom od 1,30 % imali bi veći iznos mirovine od ostalih korisnika starosne mirovine prema ZOMO za 989,84 kune.

PREDLOŽENI IZMJENJENI ČLANAK 79. ZOMO BI GLASIO:

„Članak 79.

(1)Svota mirovine računa se tako da se osobni bodovi pomnože s mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine iz članka 88. ovoga Zakona.

(2)U svotu mirovine određenu prema stavku 1. ovoga članka uračunava se dodatak na mirovinu određen na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, kao dodatak prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.“

ili

da poboljšanje bude izmjenom članka 27. ZHBDR na način da početni dodatak (povećanje) bude 27 % koji imaju svi korisnici starosnih mirovina po ZOMO. U odnosu na prethodno povećanje propisano ZHBDR od 0,5 % do 30 % NOVO POVEĆANJE bi odgovaralo 27,5% (Svi korisnici starosnih mirovina imaju povećanje od 27%) do 57 % (To odgovara maksimalno 30 % više od ostalih korisnika starosne mirovine), kako se ne bi mijenjao niti

jedan zakon, osim članka 27. ZHBDR, pa bi najmanje povećanje bilo 27,05 % (=0,5%), a najviše 57 % (=30 %), ovisno o danima sudjelovanja u borbenom sektoru.

5. DODATAK NA STAROSNU MIROVINU PREMA ZOMO OD 27 %

prema *Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene po Zakonu o mirovinskom osiguranju*

Prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju člankom 1. uređuje se dodatak na mirovine korisnika čija je mirovina ostvarena i određena isključivo prema Zakonu o mirovinskom osiguranju od 01.01.1999., a dodatak iznosi 27 % od iznosa svote mirovine.

Člankom 2. ovog Zakona propisano je da je osnovica za određivanje dodatka na mirovinu prema ovome Zakonu svota mjesečne mirovine određena i usklađivana svake godine s novom aktualnom vrijednosti mirovine prema članku 86. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Člankom 3. ovoga Zakona propisano je da pravo na dodatak prema ovome Zakonu ne pripada korisnicima kojima je mirovina određena pod povoljnijim uvjetima i/ili na povoljniji način prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju.

Pa, zar nitko nije napravio, a trebao je napraviti, analizu i utvrdio da je iznos mirovine utvrđen prema ZPHBDR manji od isnosa prema ZOMO. sukladno čl. 3., a obzirom da je mirovina nepovoljnija korisnici ZHBDR imali bi pravo na dodatak od 27 %, , a nemaju, bar tako tumače pravni savjetnici u HZMO i tako je napisano na njihovoj web stranici.

Stavkom 1. člankom 79. ZOMO svota mirovine računa se tako da se osobni bodovi pomnože s mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine iz članka 88. ovoga Zakona.

Prema stavku 2. članka 79. ZOMO „svotu mirovine određenu prema stavku 1. ovoga članka uračunava se dodatak na mirovinu određen na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju“.

Pravo na dodatak na mirovinu svi umirovljenici koji su pravo na mirovinu ostvarili isključivo prema Zakonu o mirovinslom osiguranju (opći propis) od 1. siječnja 1999. i dalje. od 1. siječnja 2012. dodatak na mirovinu postaje sastavni dio mirovine.

Pravo na dodatak na starosnu mirovinu nemaju korisnici mirovina ostvarenih prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima, odnosno:

- korisnici mirovina hrvatski branitelji kojima je mirovina priznata primjenom ZOMO od 1. siječnja 2005.
- korisnici mirovina priznatih prema ZHBDR
- umirovljeni policijski službenici
- umirovljene vojne osobe
- umirovljene ovlaštene službene osobe
-

Dodatak na mirovinu se isplaćuje uz mirovinu. Na odresku za mirovinu se iskazuje odvojeno od mirovine i usklađuje se dva puta godišnje na isti način kao i mirovine.

Iznos izračunate starosne mirovine po čl. 27. ZHBDR je nepovoljniji od iznosa izračunatog po ZOMO čl. 79.

Jednostavno slikovito rečeno, svi korisnici starosne mirovine po ZOMO imaju dodatak od 27 % na utvrđene osnovne bodove, a svi korisnici starosne mirovine po ZHBDR imaju dodatak 0,5 % do 30 % ovisno o danima sudjelovanja u borbenom sektoru za obranu suvereniteta Hrvatske. Pa tako, do 30 dana sudjelovanja u borbenom sektoru hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ima dodatak 0,5 %, za 360 dana ima 10 %, za 1320 dana ima 26 %, a oni koji nisu bili u borbenom sektoru, pa čak i oni koji su ostvarili u Hrvatskoj starosnu mirovinu, a borili su se protiv hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata protiv suverene RH imaju svi 27 % dodatak na mirovinu. Pitam se, tko je u Hrvatskoj povlašten i komu je narušeno dostojanstvo?

Radi usporedbe, svi oni korisnici starosne mirovine po Zakonu o mirovinskom osiguranju imaju 27 % dodatka, a da nisu bili u borbenom sektoru i još k tome imaju ga i oni koji su se borili protiv suvereniteta RH odnosno bili su u borbenom sektoru protiv suvereniteta RH. Dakle, hrvatski branitelji imaju dodatak 26 % tj. za 3,5 godine sudjelovanja u borbenom sektoru, koji je manji od korisnika starosne mirovine koji nisu bili u borbenom sektoru, a koji imaju dodatak 27 %, a time i veću mirovinu prema ZOMO nego hrvatski branitelji porema ZHBDR.

Članak 3. Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju propisuje da pravo na dodatak na mirovinu prema ovome Zakonu ne pripada korisnicima kojima je mirovina određena pod povoljnijim uvjetima i/ili na povoljniji način prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju, a obzirom da su po čl. 27. ZHBDR propisani uvjeti nepovoljniji sve do 28 % dodatka kada hrvatski branitelj mora imati 3,5 godine, 7 mjeseci i 15 dana sudjelovanja u borbenom sektoru, dakle, oko 4 godine sudjelovanja u borbenom sektoru, a dani sudjelovanja u borbenom sektoru ispod tog broja dana propisuju niži dodatak, a time i nižu mirovinu od one propisane ZOMO.

Preporučam dodatak od 27 % hrvatskim braniteljima u ZHBDR kako bi imali istu polaznu poziciju izravnanja, a onda da se uračunavaju dodaci, ovisno o danima sudjelovanja u borbenom sektoru, i to, od 0,5 % do 30 %.

Prema ZOMO osnovni bodovi se povećavaju zbog uzimanja ukupnog životnog staža i ukupnih primljenih plaća, a ne kao prije 10 prosječnih plaća tj. 10 godina, pa je došlo do pada osobnog boda i iznosa mirovina, a da bi se ublažio taj pad donesen je Zakon o dodatku na mirovine ostvarene po Zakonu o mirovinskom osiguranju sa dodatkom od 27 %. Tako je ista situacija i sa hrvatskim braniteljima. No, svima se povećava iznos mirovine za 27 % radi ublažavanja pada iznosa mirovina, a hrvatskim braniteljima nije ublažen iznos nepravedne razlike obračuna dodatkom od 27 %. Zbog toga je iznos starosne mirovine hrvatskog branitelja u startnoj poziciji manji za 27 %, a tek kada hrvatski branitelj ima mjesec dana sudjelovanja u borbenom sektoru ima dodatak 0,5 %. Pa, tako u startu svi imaju sa

povećanjem osnovnog boda 1,27, a hrvatski branitelji imaju za 31 dan sudjelovanja u borbenom sektoru povećanje osnovnog boda 1,05 i tako sve do 1,30.

Dodatak na mirovine uveden je 2007.g. u iznosu od 27 % kako bi se ublažile razlike nastale u odnosu na korisnike mirovine koje su ostvarene prema prijašnjim propisima iz mirovinskog osiguranja koji su bili na snazi do konca 1988., kao i razlike između korisnika mirovina ostvarenih prema Zakonu o mirovinskom osiguranju iz 1999g., koje su nastale zbog postupnog širenja obračunskog razdoblja za izračun mirovine - danas na cijeli radni vijek, pa je dodatak danas 27 %. Dakle, dodatak od 27 % na izračunatu mirovinu uveden je kako bi se ublažile razlike u visinama mirovina različitih generacija.

Svrha dodatka na mirovinu propisana Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju je slijedeća:

- da se otklone razlike u razini mirovina između mirovina ostvarenih na temelju ZOMO –a koje su nastale zbog postupnog širenja obračunskog razdoblja za izračun mirovine na cijeli radni vijek prema ZOMO-u. Prije 1989.g. obračunsko razdoblje za izračun mirovine bilo je 10 najpovoljnijih godina staža, čime su nastale neopravdane razlike između mirovina ostvarenih primjenom istog Zakona,

- da se ublaže razlike između mirovina ostvarenih do 31. prosinca 1988. prema prijašnjim propisima iz mirovinskog osiguranja i mirovina ostvarenih nakon 01.01. 1999. prema općim propisima o mirovinskom osiguranju.

Do kraja 1998.g. visina mirovina se izračunavala temeljem 10 najpovoljnijih godina staža, a od početka 1999.g. se uzima u obračun čitav staž, pa da bi se amortizirao pad mirovina propisan je dodatak od 27 % koji se dodaje na izračunatu osnovicu mirovine po ZOMO.

Posljedice proistekle donošenjem i primjenom ovoga zakona o dodatku od 27 % značajno su poboljšale materijalnu i socijalnu sigurnost korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju. Time je ostvarena ustavna odrednica o Republici Hrvatskoj kao pravnoj i socijalnoj državi.

Prema članku 3. Zakona o dodatku propisano je da dodatak ne pripada (hrvatskim braniteljima, policajcima, vojnicima i obavještajcima) korisnicima kojima je mirovina određena pod povoljnijim uvjetima i/ili na povoljniji način prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju, a u posebne propise uračunava se i propis kojim su propisana prava za mirovine hrvatskih branitelja (ZHBDR), te drugi propis kojim se propisuju prava za mirovine djelatnih vojnih osoba, policijskih službenik i obavještajaca (DVO, PS I OVS).

Svota izračuna starosne mirovine za hrvatske branitelje prema ZHBDR određuje se na isti način (prema članku 86. ZOMO) kao i za sve korisnike starosne mirovine kojima se iznos mirovine izračunava prema ZOMO, dakle, uzima se obračun iznosa mirovine čitav radni staž, osim što nema dodatka od 27% kao za sve ostale korisnike starosne mirovine kojima se iznos mirovine izračunava po ZOMO, već je hrvatskim braniteljima dodatak od 0,5 do 30 % ovisno o danima sudjelovanja u borbenom sektoru. Dakle, starosna mirovina utvrđena prema ZHBDR je u 90 % slučajeva dosta manja odnosno nepovoljnija je od iznosa mirovine utvrđene prema ZOMO.

Kako se i hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, koji žele izračun mirovine prema ZHBDR, izračunava mirovina u koju se obračunava čitav radni staž kao i ostalim korisnicima starosne mirovine prema ZOMO, samo što se hrvatskim braniteljima ne dopušta dodatak od 27 %, Postavlja se pitanje, zašto se i hrvatskim braniteljima nisu ublažile razlike nastale zbog proširenja obračuna sa 10 godina staža na cijeli staž u životnom vijeku, kao i za sve ostale korisnike starosne mirovine prema ZOMO kojima se radi ublažavanja razlike nastale proširenjem godina obračuna dodaje dodatak od 27 % na izračunatu mirovinu. Pitam zakonodavca, kao i predlagatelja ZHBDR, zašto su hrvatski branitelji iz Domovinskog rata korisnici starosne mirovine zakinuti čak i 27 % što uzrokuje manju mirovinu 27% u odnosu na ostale korisnike starosne mirovine, čime su hrvatski branitelji poniženi. Ma, zamislite, čak i oni koji su ostvarili pravo na starosnu mirovinu u Republici Hrvatskoj imaju pravo na dodatak od 27 %, a bili su u borbi protiv suvereniteta Republike Hrvatske, a među inim to su i četnici, beli orlovi i arkanovci i njima slični, a to pravo na dodatak nemaju hrvatski branitelji iz Domovinskog rata. Pitam se, jesu li se hrvatski branitelji za takvo pravo odnosno nepravdu borili?

Sa svrhom da se otklone nastale nepravde proizišle iz razlike u razini mirovina ostvarenih prema ZOMO, treba ujednačiti (izravnati) konačan iznos utvrđenih mirovina prema oba zakona, na način da se poveća za 27 % iznos i za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata koji će za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu koristiti ZHBDR i da se to propiše ZHBDR, a zatim nakon tog izravnanja i usklađenja sa ostalim korisnicima starosne mirovine da hrvatski branitelji prema ZHBDR koriste dodatno posebno povećanje na tako utvrđen iznos mirovine, ovisno o danima sudjelovanja u borbenom sektoru.

6. **USPOREDBA** IZRAČUNA STAROSNIH MIROVINA

(PO ZOMO, PO POSTOJEĆEM PROPISU ZHBDR I PO PREDLOŽENOM POBOLJŠANJU ZHBDR)

Radi usporedbe iznosa starosnih mirovina utvrđenih po ZOMO, po ZHBDR po sadašnjem propisu i po predloženom poboljšanju u nastavkun se daje usporedni pregled iznosa i razlika:

Tabelarni pregled starosnih mirovina po ZOMO, PO POSTOJEĆEM ZHBDR I PO NOVOM predloženom poboljšanju

Red, broj	Dani sudjelovanja u borbenom sektoru i dodatak (povećanje)	Iznos starosne mirovine po postojećem (STARO) ZHBDR (bez dodatka 27 %), ali sa	Iznos starosne mirovine po predloženom poboljšanju (NOVO) ZHBDR (sa dodatkom 27 %) tj.	Iznos starosne mirovine po ZOMO (sa dodatkom 27 %)	**Razlike** braniteljske starosne mirovine po postojećem zakonskom rješenju (STARO)	**Razlike** braniteljske starosne mirovine po (NOVO) predloženom poboljšanju +BRANIT

		dodatkom 0,1 % do 30 %)	osnovica je 3.299,46 sa dodatkom od 0,1 do 30 %		- BRANITELJSKA MANJA +BRANITELJSKA VEĆA	ELJSKA VEĆA
1	2	3	4	5	6 = (kol 3 – kol 4)	7 = (KOL 5 – KOL4)
1.	od 31 do 60 dana ili 1-2 mjeseca (0,1 %)	2.624,06	3.322,45	3.299,46	- 675,40	+ 32,99
2.	360 dana ili 1 godina (10%)	2.857,89	3.629,41	3.322,45	- 441,57	+ 329,95
3.	1320 dana ili 3g, 7 mj i 15 dana (26 %)	3.273,58	4.157,32	3.322,46	- 25,88	+ 857,86
4.	1321 – 1440 dana ili preko 3,5 g (28 %)	3.325,54	4.223,31	3.322,46	+ 26.08	+ 923,85
5.	od 1441 i više dana ili oko 4	3.377,50	4.289,30	3.322,46	+ 78,04	+ 989,84

	g i više (30 %)					

7. RAD UMIROVLJENIH HRVATSKIH BRANITELJA

koji imaju ostvarenu starosnu mirovinu

Rad hrvatskih branitelja iz domovinskog rata korisnika starosne mirovine koji su ostvarili starosnu mirovinu propisan je člankom 29 . ZHBDR kako slijedi:

„Članak 29.

(1) Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata korisnicima starosne mirovine koji su ostvarili starosnu mirovinu prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju i nastavili raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu i korisnicima starosne mirovine koji su ostvarili starosnu mirovinu prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju koji se tijekom korištenja prava zaposle do polovice punog radnog vremena isplata mirovine se ne obustavlja niti se smanjuje.

(2) Osobama iz stavka 1. ovoga članka mirovinski faktor za starosnu mirovinu koja se isplaćuje osiguraniku za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena iznosi 1,0.

(3) Osobama iz stavka 1. ovoga članka nakon prestanka zaposlenja može se odrediti novi iznos starosne mirovine ako su navršile najmanje jednu godinu staža osiguranja po osnovi zaposlenja i ako su ispunjeni uvjeti za tu novu mirovinu propisani ovim Zakonom ili Zakonom o mirovinskom osiguranju.“

Novi Zakon o mirovinskom osiguranju (od 1. siječnja 2019.) članak 99. dopusta korisniku mirovine koji se *zaposli ili počne obavljati djelatnost na temelju koje postoji obveza na mirovinsko osiguranje isplata* mirovine se obustavlja.

Iznimno, mirovina se ne obustavlja korisniku starosne mirovine koji je neposredno nakon ostvarene mirovine nastavio raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu. Ako korisnik radi puno radno vrijeme, onda mu se mirovina obustavlja po ZOMO i po ZHBDR. Rad hrvatskih umirovljenika reguliran je i posebnim ZHBDR u članku 29.

Prethodni ZOMO nije dopuštao rad umirovljenicima hrvatskim braniteljima, niti policijskim službenicima, a dopuštao je svim korisnicima mirovine po ZOMO. Nije mi poznato koji je to razlog zabrane rada i zabrane zarade hrvatskim braniteljima i hrvatskim policajcima. Radom i zaradom bi spomenute kategorije hrvatskih branitelja poboljšale svoj životni standard, kao što bi doprinijele rastu hrvatskog gospodarstva i razvoju Hrvatske, pa se pitam, je li to problem za Hrvatsku ako njezini branitelji rade i zarađuju kako bi poboljšali svoj životni standard i oće gospodarsko i financijsko stanje u Hrvatskoj! Trebamo li uvoziti radnu snagu iz Indije, Filipina pa da oni zarađaju i poboljšaju svoj životni standard, a da naši hrvatski branitelji i policajci skapavaju od gladi?

Izmjenom ZOMO od 1. siječnja 2019. dopušteno je da i hrvatski branitelji i policijski službenici i vojnici i obavještajci koji prije nisu zakonski smjeli radi, sada mogu raditi pola radnog vremena i primati ostvarenu mirovinu, ili raditi puno radno vrijeme uz obustavu mirovine ma gdje radili u Hrvatskoj ili u inozemstvu. Ma, zamislite, ne daju braniteljima Hrvatima raditi i zarađivati u Hrvatskoj niti u inozemstvu. Ako rade puno radno vrijeme moraju se odreći primanja mirovine ili rada na puno radno vrijeme bez ozira gdje rade u Hrvatskoj ili u inozemstvu. Pa, komu se isplati u inozemstvu raditi pola ranog vremena?

Primjerice, ako umirovljenik želi popraviti svoj životni standard, te otići u Irsku ili Njemačku i raditi puno radno vrijeme, mora se odreći svoje ostvarene mirovine, a ako radi pola radnog vremena u inozemstvu onda nije u mogućnosti pokriti troškove stana i hrane, pa se pitam zašto je takva odredba nepravedna i od nas stvara siromahe i nezadovoljne građane Hrvatske, umjesto da svi budemo bogati i zadovoljni.

Mi hrvatski branitelji zahtjevamo za nas umirovljene i za sve ostale umirovljene državljane Republike Hrvatske da mogu raditi puno radno vrijeme i primati ostvarenu mirovinu, kao što to mogu umirovljenici u najrazvijenijim državama EU koje *su nama uzor (Francuska, Njemačka, Austrija, Nizozemska i sl., a možemo urediti mirovinska prava i bolje od njih, to nam nitko ne zabranjuje).*

Mi, hrvatski branitelji IZ Domovinskog rata borili smo se i borit ćemo se za pravdu.

Preporučamo da rade ne samo umirovljenici hrvatski branitelji koji to žele nego neka rade svi umirovljenici koji to žele i mogu raditi i neka primaju mirovinu koju su zaslužili, jer Hrvatskoj treba radnika, a ne da uvozimo radnu snagu (radnike), a naši umirovljenici da gladuju. Preporučam da koristimo primjere zemalja na koje se uvijek pozivamo kao uzor u pravnom rješenju, a to su: Njemačka, Austrija, Nizozemska, Francuska i druge europske države članice EU, kao najrazvijenije zemlje svijeta koje dopuštaju rad umirovljenicima koji su ostvarili starosnu mirovinu da rade koliko žele bez obustave mirovine, pa neka Hrvatska slijedi najnaprednije države EU, a ne da izmišlja svoje rješenje koje ne odgovara sadašnjoj hrvatskoj demografskoj, niti gospodarskoj situaciji. Hrvatskoj treba rada i Hrvata. Pa, nisu naši umirovljenici prebogati i da imamo viška radnika, pa da nam ne trebaju naši radnici. Hrvatska uvozi desetke tisuća radnika iz raznih zemalja kao npr: Indije, Filipin, te ih plaća 8 sati dnevno i više, a ne dopušta našim Hrvatima umirovljenicima da poprave svoj životni standard. Naši umirovljenici čeprkaju i kopaju po smetlištima i kontejnerima kako bi popravili svoj životni standard. Hrvatska izmišlja propise da joj njeni umirovljeni državljani ne rade umjesto da Hrvate stimulira propisima da rade i da plaćaju uredno poreze za potrebe Državnog proračuna tj. za opće dobro Hrvatske. Strani državljani će zaraditi i većinu plaće poslati u inozemstvo svojoj obitelji i neće trošiti to u Hrvatskoj, a Hrvati umirovljenici će većinu svoje plaće potrošiti u Hrvatskoj i tako će novac ostati u Hrvatskoj, a naši će umirovljenici biti sretniji i zadovoljniji, pa pružimo im tu priliku.

Ako je cilj ove mirovinske reforme duži ostanak u svijetu rada, a je, a tako i piše na službenim stranicama MRMS i HZMO, onda dopustimo i propišimo za umirovljenike da mogu raditi puno radno vrijeme i primati istovremeno mirovinu bez obustave.

Mirovinski sustav u Republici Hrvatskoj i Republika Hrvatska će biti održivi ako zaposlimo Hrvate i ako Hrvati proizvode i troše u Republici Hrvatskoj, a troše većinu zarađenog novca u Hrvatskoj, te poboljšavaju svoj životni standard i kroz plaćanje PDV-a poboljšavaju životni standard ostalih Hrvata u Hrvatskoj puneći Državni proračun, a neće biti održivo stanje u Hrvatskoj, niti Hrvatska zapošljavajući strance (Filipinci, Indijci i sl.) koji zarađuju u Hrvatskoj, te zarađeni novac šalju u zemlje izvan Hrvatske i poboljšavaju standard svojih državljana i kroz potrošnju i PDV pune Državni proračun u npr: Filipinima, Indiji i sl.

U Hrvatskoj osigurajmo stabilnost mirovinskog sustava i povoljnije starosne mirovine i kroz rada umirovljenika Hrvata, a time i bolji životni standard umirovljenika i ostalih Hrvata koji se naslanjaju na njihovu potrošnju (njihove obitelji mlade i starije i dr.). Mirovinski sustav u Hrvatskoj će se održati, ako budu Hrvati umirovljenici radili, a ne ako budu ležali i trošili, a posla ima i oni mogu i žele raditi.

Molim Vas, koji je to opravdani razlog da umirovljenici imaju pravo raditi samo pola radnog vremena i da primaju punu starosnu mirovine ili da rade puno radno vrijeme bez primanja mirovine: Nažalost, ta ograničenja Hrvatima su propisana ako odu raditi i u zemlje EU, pa im se na kraju ne isplati raditi i zarađivati vani mjesečno po 2000 EUR-a i doznačivati te novce potrebne u Hrvatsku, jer to ne dopuštaju mirovinski propisi. Pa, ljudi, je li to moguće ? Što mi to radimo ?

Dakle, motivirajmo ljude da rade, a ne da ne rade, to je rješenje. Rješenje za ispravljanje nepravde je da umirovljenici, koji to žele i mogu, rade puno radno vrijeme uz primanje ukupne stečene starosne mirovine.

Predlažem da ministar Pavić hitno napravi izmjenu u ZOMO i ZHBDR i da propiše odredbu kojom se svim umirovljenicima dopušta rad puno radno vrijeme koliko se dopušta radnicima u Hrvatskoj koji nemaju ostvarenu mirovinu i primanje mirovine bez obustave mirovine kao što to dopuštaju napredne europske zemlje koje mi Hrvati volimo uzimati kao uzor sređenog i uređenog društva.

8. **DODATAK OD 0,34 %, SVIMA** (OSIM HRVATSKIM BRANITELJIMA KOJI ŽELE DA IM SE MIROVINA ODREĐUJE PREMA ZHBDR) **PREMA ZOMO**

ČLANKU 85.

NA SVAKI MJESEC RADA NAKON NAVRŠENE STAROSNE DOBI

Prema članku 85. stavak 3. „Polazni faktor za određivanje starosne mirovine osiguranika, koji prvi put stječe mirovinu nakon ostvarene starosne dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema ovome Zakonu i ima 35 godina mirovinskog staža utvrđuje se tako da se polazni faktor iz stavka 1. ovog članka (polazni faktor 1,00) povećava za 0,34 % po mjesecu za svaki mjesec nakon navršenih godina života osiguranika propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu, a najviše za 5 godina“.

Prema saznanju dobivenom od savjetnika u ZMO neki savjetnici tvrde da odredba propisana u stavku 3. u članku 85., koja se odnosi na povećanje polaznog faktora od 0,34 % po svakom mjesecu nakon navršenih godina života osiguranika vrijedi i za Hrvatske branitelje, ako idu u mirovinu po ZHBDR i za policijske službenike ako idu po Zakono o umirovljenju DVO, PS i OSO, dok ostali tvrde da to povećanje nije propisano posebnim zakonom kao što je ZHBDR i Zakon o umirovljenju DVO, PS i OSO, te da ta odredba propisana u stavku 3. u članku 85. ZOMO mora biti propisana i posebnim zakonom kako bi se mogla primijeniti, pa molim nadležne da se to propiše u posebnim zakonima, kako ne bi bilo dileme i različitog tumačenja.

Dakle, moguće je da hrvatski branitelji nemaju pravo ni na dodatak na polazni faktor od 0,34 % (čl. 85. ZOMO) prema kojem se polazni faktor za određivanje starosne mirovine osiguraniku koji prvi put stječe pravo na starosnu mirovinu i ima 35 godina mirovinskog staža povećava za 0,34 % za svaki mjesec nakon navršene starosne dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu, a najviše za pet godina. Ostvarenja prava na starosnu mirovinu, ako nastave raditi nakon ostvarenja tog prava. Navedena odredba primjenjuje se, prema tumačenju HZMO, isključivo za mirovine ostvarene po odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, a ZHBDR je leg specialis i u njemu to nije propisano. Pa, valjda bi i tu pogrešku učinjenu prema hrvatskim braniteljima trebalo popraviti i propisati u ZHBDR da imaju pravo

na dodatak od 0,34 % kao i svi umirovljenici koji su ostvarili mirovinu prema ZMO, kako bi se ista primjenjivala i za hrvatske branitelje Domovinskog rata.

Mirovinskom reformom je propisano u ZOMO nagrađivanje za duži ostanak u svijetu rada sa 0,34 % po mjesecu stjecanja prava na starosnu mirovinu nakon propisane starosne dobi, pa obzirom da to pravo nije dopušteno hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata jer nije niti propisano posebnim ZHBDR koji se odnosi na hrvatske branitelje, molim Vas da se to pravo propiše i za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata u ZHBDR.

Predlažem da se povećanje polaznog faktora od 0,34 % propiše i u posebnim propisima, a svakako i u ZHBDR kako bi korisnici mirovine prema ZHBDR sigurno znali, te službenici u ZOMO da je to povećanje propisano i za hrvatske branitelje, te da se da se to povećanje odnosi i na hrvatske branitelje i policijske službenike, a ne da prilikom dobivanja rješenja za mirovinu saznamo da se to povećanje ne odnosi na hrvatske branitelje i policijske službenike.

9. PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE ZHBDR

Preporučam poboljšati članak 27. i članak 29. ZHBDR, te odredbu članka 85. propisati i u ZHBDR.

Ključne **PREPORUKE sukladno prethodno navedenom:**

1. Informativni izračun mirovine

Propisati u ZHBDR da su u HZMO obvezni na pisani zahtjev dostaviti informativni izračun za hrvatske branitelje i formulu za izračun (odgovorna osoba za provedbu preporuke kroz mjere/aktivnosti: HZMO- ravnatelj Josip Alandrović i MRMS- ministar Marko Pavić; Rok: ODMAH ILI HITNO)

1. *Propisati u ZHBDR dodatak od 27 % kao dodatak za izračun mirovine na koje se* poslije dodaju dodaci za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata (odgovorna osoba za provedbu preporuke kroz mjere/aktivnosti: MHBDR- ministar Tomo Medved i MRMS - ministar Marko Pavić ; Rok: ODMAH/HITNO)

2. *Propisati u ZHBDR* dodatak 1 kunu, ovisno o danima sudjelovanja u borbenom sektoru u Domovinskom ratu (odgovorna osoba za provedbu preporuke kroz mjere/aktivnosti (MHBDR - ministar Tomo Medved i MRMS - ministar Marko Pavić)

3. *Propisati u ZHBDR pravo na rad hrvatskih branitelja* iz Domovinskog rata, pa i ostalih korisnika starosne mirovine da mogu raditi *puno radno vrijeme bez obustave* ostvarene mirovine, kao što to imaju i najnaprednije države EU koje stalno ističemo kao uzor (odgovorna osoba za provedbu preporuke kroz mjere/aktivnosti: MHBDR - ministar Tomo Medved i MRSC - ministar marko Pavić)

4. *Propisati u ZHBDR hrvatskim braniteljima* iz Domovinskog rata *pravo na dodatak od 0,34 %* za svaki mjesec rada nakon ostvarenja prava na starosnu mirovinu, kao i ostalim korisnicima starosne mirovine prema ZOMO (odgovorni izvršitelji: MHBDR , ministar Medved i MRSC, ministar Marko Pavić)

5. *Propisati u ZHBDR da je obvezan odgovor državne administracije (državnih i javnih službenika) u roku od 30 dana na pisani zahtjev (pisani dopis/zahtjev i e-mail)*

hrvatskih branitelja i propisati novčane kazne zbog neizvršavanja obveze pisanog odgovora (odgovorna osoba za provedbu preporuke kroz mjere/aktivnosti:MHBDR - ministar Tomo Medved i MRSC - ministar Marko Pavić)

Inicijator poboljšanja